

Brusela-Turkia, xenofobiarekin jolasean

Xabier Letona

@xletona

ETA ERREFUXIATUAK gu bagina? Zer jarrera nahiko genuke erakustea edo zelako herrialdek gurekin? Galdera begi bistakoa da, beraz, egitea ere soberan legokeela pentsa liteke. Baina ez da hain argia, antza, Europar Batasuneko gure agintariak Ekialde Erdiko errefuxiatuekin egiten ari direna kontuan hartuta. Esan nahi du mataza askatzeko oinarri-oinarririk abiatu behar dugula, bestela jai. Enpatia eta elkartasunetik ekin ezean, erantzunak itsas hondoan amaituko baitu, Egeo Itsasoan siriar errefuxiatuak nola; edo Lesvos eta Idomeniko kanpaleketan harrapatuak; edo berriz Turkiako errefuxiatu esparruetan.

Ez dakit zein distantzia dagoen Alepotik Atenasera, Via Michelinek esan dit ezin didala kalkulatu. Baina badakit elkartasunetik beldurrera oso tarte gutxi dela, eta EBren jokaldia beldurrean oinarritzen dela, honek bultzatzen dituela EBko gobernu buruak Turkiarekin duintasunaren aurkakoa den akordioa sinatzera.

Askoz demagogia handiagoa da Europar Batasuna elkartasuna eta elkarlanean oinarritzen dela azpimarratzea, iheslarien arbuiatzetik xenofobia elikatzen denean

Agintarien klabea ez da etxea edo ongizatea galtzeko beldurra, botoa galtzekoa baizik. Agintariarena ez, baina gero eta herritar gehiagorena bai: lana, etxea, autoa... ongizatea atzamar artean labaindu eta galtzeko beldurra gero eta handiagoa da prekaritatearen gizar-tean. Kaleko eskalearen kartela ezin argiago mintzo da: "Zu izan zaitezke hurrengoa". Mezu gero eta zuzenagoek argi adierazten diote atzerritarrek kenduko diola lana eta deskuidatzen bada, gizonetako emaztea edo alaba bortxatu. Bigarren Mundu Gerraz geroztik Europar gertatzen ari den lotsagarrikeria handienetakoa bideratzeko ardatza ez da elkartasuna, beldurra baizik.

Hala bakarrik uler daiteke Europar xenofobiaren mamua gero eta indartsuago agertzea. Kontrakoa erakusteko gai ez bagara, hori da errefuxiatuen krisitik atera litekeen ondorio nagusietakoa, eta ez dira gutxi horrek epe ertainera ekar ditzakeen ondorio larriak.

Demagogia itzela litzateke esatea milioi bat edo bi milioi pertsonaren etorrera samur kudeatu litekeela. Baina askoz demagogia handiagoa da Europar Batasuna elkartasuna eta elkarlanean oinarritzen dela azpimarratzea, iheslarien arbuiatzetik xenofobia elikatzen denean. Ez dakit zenbateraino begiratzten den Europaren historia hurbilera gaur egun, baina sarean arakutzen duenak samur ikusiko du hortik faxismora ez dela tarte handirik.

[IRUN-GURS BAI], Via Michelinek dio Saliesetik (Biarno) barrena 143 km daudela milaka euskal eta espainiar errefuxiatu jaso zituen konzentrazio esparrura. Espainiako Gerra Zibiletik ihesi joandako milioi erdi pertsonatik gora jaso zituen Frantziak hainbat gunetan, baldintza negargarrietan.

Bigarren Mundu Gerraren biharan, alemaniar jatorriko 11 milioi pertsona egotziak izan ziren Europako ekialdeko hainbat lurraldetatik nazien aurkako mendekuz. Beste milioika herritarrek, jatorrizkoa ez zen beste lurralderen batean ekin behar izan zion bizitza berri bati. 90. hamarkada hasieran Balkanetako gerrak ere milaka errefuxiatu barreiatu zituen Europar barrena.

TURKIAK 2,7 milioi errefuxiatu jaso ditu, gehienak siriarak. Libanok, Jordaniak, Irakek eta Egiptok ere milioika iheslari jaso dituzte. EBren eskuzabaltasunak ez du mugarik: iraillean 160.000 errefuxiatu jasotzeko prest zegoen, orain 72.000ra egin du atzera. Turkiarekin sinatutako akordioaren muina horixe da: Turkiak mugazain lana egin dezala EBrentzat. Trukean, dirua, turkiarrek EBn libreago mugitzeko eskubidea irabaztea, eta EBra sartzeko negoziatioetan ekonomia alorreko gai batzuk azkartzea.

EBk Turkiatik Greziara iristen ari diren milaka iheslari kanporatuko ditu berriz Turkiara, eta teoriarik, kanporatutako bakoitzagatik beste bat jasoko du Turkiatik, baina oraingoz 72.000 pertsonako mugarekin. Milaka pertsona kanporatzea ez dator bat EBren legediarekin, baina legea non amarrua han. Legeak dioen moduan, hauek banan-bana eskatu ahal izango diote babesia EBri eta ondoren honek automatikoki kanporatuko ditu, hori bai, europar molde zibilizatuan, zuzenbide estatuak ematen duen helegiterako eskubidea betez. Hipokrisia maila handiagorik erakustea gaitza da.

Hainbeste gurtzen den memoria horrek balioko ote digu zerbaiteko? ■